

॥ శ్రీగురుగుణస్తవనమ్ ॥

ఉన్నీలన్నీలనీరేరుహనివహమహా:పుష్టిముష్టింధయిశ్రీ:
శ్రీభూదుర్గాద్గుగంతప్రచయపరిచయోదారకిరీరభావ: ।
స్వైరక్షీరోదనిర్యచ్చశిరుచినిచయాఖర్వగర్వావనోదీ
పాతు శ్రీసేతురస్మాన్ సపది బుధజనత్రాణదక్ష: కటాక్ష: ॥ ౧ ॥

మాతస్త్వాముపకల్పితాఖిలజగత్సర్గేఽజభర్గేడితే
చేతో న ప్రజహాతు జాతుచిదిహ స్వర్గేఽపవర్గేఽపి న: ।
లావణ్యాదధరీకృతామరవధూవర్గే నిసర్గేహితం
కారుణ్యం కురు మా కృథా మయి పునర్దుర్గే విసర్గే మతిమ్ ॥ ౨ ॥

శ్రీమద్రామాభిరామామితమహిమపదప్రౌఢపాథోరుహాలి:
కృష్ణానిష్టామితక్షాపరివృఢపటలీపాటనైకప్రవీణ: ।
వేదవ్యాసోపదేశాధికసమధిగతానంతవేదాంతభావో
భూయాత్ కీశావనీశవ్రతితనురనిల: శ్రేయసే భూయసే న: ॥ ౩ ॥

ఉద్వేలవ్యాసతంత్రవ్యవసితనిఖిలాభిజ్ఞహృదాఽనవద్యా-
నంతత్రయ్యంతభావప్రకటనఘటనాసర్వతంత్రస్వతంత్రే ।
సంవర్ణ్యే మంత్రవర్ణ్యేరనితరవిషయస్పర్శిభి: పావమాసే
రూపే లోకైకదీపే ప్రసరతు హృదయం మామకం మధ్వనామ్ని ॥ ౪ ॥

విజ్ఞానోదర్కతర్కప్రతిపదమధురోదారసందర్భగర్భ-
 ప్రౌఢానేకప్రబంధప్రకటితభగవత్పాదభాష్యాదిభావః ।
 మిథ్యావాదాపవాదప్రకుపితవిమతద్వాంతసంతానభాను-
 ర్జియాదన్వైరజయ్యస్త్రీభువనవిదితాశ్చర్యచర్యో జయార్యః ॥ ౫ ॥

శ్రీమత్పూర్ణప్రబోధప్రకటితపదవీధావిమేధావిధీమత్-
 సేనానాసీరసీమాసముదితవిదితాబాధయోధాధినేతా ।
 మాయసిద్ధాంతదీక్షావిఘటనఘటనాసర్వతంత్రస్వతంత్రః
 శ్రీరామవ్యాసదాసో విలసతి విబుధేంద్రాభిధః సంయమీంద్రః ॥ ౬ ॥

మాయాతంత్రామరారిస్మయమపనయతో మధ్వసిద్ధాంతనామ్నా
 సేత్రాణీవ త్రయోఽపి త్రిజగతి నృహరేరింధతే యత్ప్రబంధాః ।
 యద్వాగద్వైతవిద్యాచలకులకులిశప్రౌఢిమాఢాకతే సః
 శ్రీయో భూయో విదధ్యాత్ సుమహితమహిమా సంప్రతి వ్యాసరాజః ॥ ౭ ॥

చాతుర్వైకాకృతిర్యశ్చతురధికశతగ్రంథరత్నప్రణీతా
 ధూతారాతిప్రబంధః స్ఫుటవిదితచతుఃషష్ఠివిద్యావిశేషః ।
 సోఽయం నః శ్రీసురేంద్రవ్రతివరతనయోఽద్వైతశైవాసహిష్ణుః
 పుష్కాతు శ్రీజయీంద్రస్త్రీభువనవిదితః సర్వతంత్రస్వతంత్రః ॥ ౮ ॥

వ్యాధూతావద్యహృద్యామితకృతిరచనచారుచాతుర్యహృష్యత్-
 కర్ణాటక్షీణిపాలప్రతిపదరచితానేకరత్నాభిషేకః ।
 పత్రీశారూఢలక్ష్మీపతిపదనలినోదగ్రరోలంబలీలో
 విఖ్యాతః శ్రీసుధీంద్రవ్రతిపతిరతులం భద్రమున్నిద్రయేన్నః ॥ ౯ ॥

ధూతావద్యైరవిద్యావిఘటనపటుభిర్విద్వదభ్యర్థనీయై-
 ర్వాచ: ప్రాచాం ప్రవాచాముచయమభజన్ యత్కుతగ్రంథజాతై: |
 సంఖ్యావంతో యమాహుర్ముహురఖిలర్కలామూర్ధిముధ్వేలకీర్తి-
 ర్ధీర శ్రీరాఘవేంద్ర: స దిశతు సతతం భవ్యమవ్యాహతం న: || ౧౦ ||

యే రామవ్యాసపాదప్రణిహితమనసో మధ్వతంత్రపతిష్ఠా-
 ధుర్యామర్యాదసంవిత్సుమహితసుమతీంద్రార్యశిష్యాగ్రగణ్యా: |
 నిత్యత్రయ్యంతచింతాపరిణతవిశదాశేషతత్త్వావబోధ-
 ప్రఖ్యాతాన్తానువేంద్రవ్రతివిబుధమణీన్ దేశికానాశ్రయేఽహమ్ || ౧౧ ||

యోగో య: కర్మనామా కవిభిరభిహితో యశ్వ విజ్ఞానసంజ్ఞ:
 శక్తో నాసిద్ధకాయస్తనుమతిరనయోస్తావదావర్జనేఽహమ్ |
 యశ్చోపాయైరుపేయ: స్థిరఫలవిధయే దేశికస్య ప్రసాద-
 స్తస్మై తస్య స్తువీయానిశమపి చరితం రాఘవేంద్రవ్రతీంద్రో: || ౧౨ ||

ఏష శ్రీరాఘవేంద్రవ్రతివరచరితాంభోనిధి: క్వాతివేల:
 క్వాసౌ ఖద్యోతపోతప్రముషితవిభవశ్చేతసో న ప్రకాశ: |
 వంద్యైవాత: ప్రతిజ్ఞాం తదతులనిఖిలాశ్చర్యచర్యాభిధానే
 స్థానేఽథాపి క్వచిత్ స్యాదిహ పునరుదధిస్నానసంకల్పవత్ సా || ౧౩ ||

యద్భానౌ యత్కుశానౌ యదమృతకిరణే యద్ధుహేషూదితేషు
 జ్యోతిర్యత్తారకాసు ప్రథితమణిషు యద్యశ్చ సౌదామినీషు |
 సంభూయైతత్ సమస్తం త్వదమితహృదయాకాశనిర్యత్ ప్రకాశే
 ధీర శ్రీరాఘవేంద్రవ్రతివర భజతే హంత ఖద్యోతరీతిమ్ || ౧౪ ||

చిత్తే నాయుక్తమర్థం కలయతి సహసా నాభిధత్తే న సద్భిః
సాకం మీమాంసతే వా న లిఖతి వచసోద్వృటయత్యాశయం స్వమ్ |
ఉక్తం నో వక్తి భూయః క్వచిదపి లిఖితం నైవ నిర్మార్ఖి తస్మా-
దస్మాభిః సత్రబంధప్రణయనవిషయే స్తూయతే రాఘవేంద్రః || ౧౫ ||

ధీరశ్రీరాఘవేంద్రం కృతనిజవిజయస్రగ్ధరార్థప్రకాశం
దృష్ట్వా సంతుష్ఠచేతా దశమతిరచిరాదభ్యషించత్ పదే స్వే |
నూనం వాణీ తదీయానననలినగతా తత్కృతస్వప్రియైక-
ప్రత్యాసంగప్రహృష్టాస్వయమపి తదను స్వే పదే చాభ్యషించత్ || ౧౬ ||

గ్రంథో వాదావలీ ద్రాగభజత విదితో దుర్మతారణ్యాదాహా-
దాపూర్వార్థప్రతీపక్రమపరిపఠితస్వాభిధాగోచరత్వమ్ |
తస్యశ్రీరాఘవేంద్ర వ్రతివర భవతో వాయువంశప్రసూతే-
రేతర్హ్యుద్దీపనం యత్తదుచితమితి మే మానసీ వృత్తిరింధే || ౧౭ ||

వందారుప్రాణిచేతఃశ్రీతతిమిరపరీభావ కౌశల్యభాజః
తేజస్తే రాఘవేంద్ర వ్రతివర కిమితి శ్రీమతో వర్ణయామః |
యేనైషాచంద్రికాఽపి త్రిభువనవిశదా సత్రుథోదంచితశ్రీః
లేభే సర్వజ్ఞమాలిప్రకటితవిభవా త్వత్త ఏవ ప్రకాశమ్ || ౧౮ ||

ధీరశ్రీ రాఘవేంద్ర త్వదతులరసనారంగనృత్యత్స్వయంభూ-
యేషాధమ్మిల్లభారశ్లేథకుసునతతీస్త్వద్గిరః సంగిరామః |
యాభిః సంమిశ్రితాభిర్నిరవధివసుధా విశ్రుతా సా సుధాఽపి
క్షోణీగీర్వాణగమ్యం పరిమలమతులం సాంప్రతం సంప్రవేదే || ౧౯ ||

ప్రాయః ప్రాగన్యదీయాతనుతరవివృతిగ్రంథవాసోవిహీనా
 ప్రీణా నాదర్శి ధీరైరపి కిల యువతిర్భాష్యటీకాభిధానా ।
 అద్య శ్రీరాఘవేంద్రవృతికృతవివృతిప్రాధకౌశేయరత్నం
 స్వేహాయుక్తం వసానా విహరతి సుధియామగ్రతః స్వైరిణీవ ॥ ౨౦ ॥

గ్రంథోఽయం న్యాయముక్తావలిరితి భవతా రాఘవేంద్ర ప్రణీతో
 నూనం ముక్తావలిర్యత్ ప్రథమముపచితాదుద్భృతస్తంత్రసింధోః ।
 ప్రోతశ్చ జ్ఞానతంతో తదను తవ గుణప్రాణిమాశంసతాం నః
 కంఠేషు ప్రేమభూమ్నా బహుమతివిధయే వాఽబధునా సన్న్యధాయి ॥ ౨౧ ॥

హంతనంతోఽణుభాష్యేవిలసతి భగవత్పాదసంవర్ణితోఽర్థః
 సత్యం ప్రత్యేతు లోకః కథమిదమధునా తస్య టీకాం వినా తే ।
 ధీర శ్రీరాఘవేంద్ర వృతివర నివసద్విశ్వమాస్యాంతరాతే
 స్తోక్తే తోకస్య శౌరేరతిబృశకుపితాం తత్ప్రసూమంతరేవ ॥ ౨౨ ॥

భిన్నైరర్థైరనేకప్రకరణభణితైరద్య మధ్యాగమాబ్ధౌ
 మత్యా భూయో విచింత్య శ్రుతిపరిణతయా శస్తయా సంగృహీతైః ।
 సూత్రేష్వేకైకశోఽపి వృతివర భవతా యోజితేషు ప్రవాచాం
 మోదోయావన్న తాదృక్ తవ పునరితరై రాఘవేంద్ర ప్రబంధైః ॥ ౨౩ ॥

ధీరశ్రీ రాఘవేంద్రవృతివర సుజనానుగ్రహవ్యగ్రచిత్తై-
 రాచార్యైః సంగృహీతాః కతిచన మనవః సారభూతాః శ్రుతిభ్యః ।
 తానేవోద్భృత్య భూయః శ్రుతిషు నిదధాతా శిష్యవర్గోపక్లృప్త్యై
 లోకే సాధువ్యధాయి శ్రుతగుణభవతాఽఽచార్యచర్యానువృత్తిః ॥ ౨౪ ॥

గీతామత్యర్థధూతశ్రీతజనదురితామిందువంశప్రసూతౌ
 వ్యాచక్షాణీ మురద్విప్యభిజనమభ భద్రమిందోరనిద్రమ్ ।
 ధీరశ్రీ రాఘవేంద్ర త్వయి పునరనమే హంసవంశోదితే తాం
 వ్యాకుర్వత్యద్య భవ్యం కథమివ న భజేదాశు మిత్రాన్వవాయుః ॥ ౨౫ ॥

న స్యాదీశప్రసాదో గురువరకరుణమంతరేణేతి రూఢో
 ధీరశ్రీరాఘవేంద్ర వ్రతివర సుదృఢశ్చేతసస్తే విపాకః ।
 యేన వ్యాఖ్యాయ గీతామపి గురుచరణోదారతద్భాష్యటీకా-
 వ్యాఖ్యా విఖ్యాతవిద్వన్మణిగణవినుతాఽకారి భూయస్త్వయైవ ॥ ౨౬ ॥

నానాతంత్రప్రసంగత్రిభువనవిదితౌదారసారస్వతోఽపి
 ప్రత్నానేక ప్రబంధప్రవచనరచనావిత్ర తత్కౌశలోఽపి ।
 శశ్వద్ వ్యాఖ్యాతగీతాకృతిర్పి విబుధానుగ్రహైకాగ్రచిత్తో
 గీతాతాత్పర్యటీకావివరణమకరోదద్భుతం రాఘవేంద్ర ॥ ౨౭ ॥

లక్ష్మీనారాయణార్యస్తవ తనయమణిః సత్సు సర్వేషు ధన్యో
 యస్మాదృగ్భాష్యటీకాఽతనుతరవివృతేరంజసా తత్కృతాయాః ।
 ప్రేమ్ణ విద్వత్సు భూయః ప్రచయమభిలషన్ రాఘవేంద్ర వ్రతీంద్ర
 ప్రావోచస్త్వం ప్రతీతవ్రత నిచయమృచామేవ భాష్యానురోధాత్ ॥ ౨౮ ॥

హృద్యతయ్యంతవిద్యాముఖనిఖిలకలాతత్త్వబోధైకమూర్తే
 ధీర శ్రీరాఘవేంద్ర వ్రతివర సకలాన్యేవ సుక్తాని సమ్యక్ ।
 వ్యాకుర్వంతం భవంతం వ్యవసితమతయో హంత నిధ్యాసయంతః
 సర్వే భూయః స్మరంతి వ్రతసమితిమణేర్బ్రహ్మసూత్రప్రేణేతుః ॥ ౨౯ ॥

యావద్వేదాంతఖండప్రవచనకృతిని ప్రేమభూమా న తాదృత్
సర్వామ్నాయప్రవక్తర్యనుపమచరితే రాఘవేంద్రవ్రతీంద్రే ।
ఇత్యేతద్దేహభాజామతివిశదరుచౌ జాగరూకేఽపి లోకే
రాకాచంద్రే ద్వితీయాశశిశకలనతిన్యాయమేవానురుంధే ॥ 30 ॥

హృద్యా టీకాఽనవద్యా పరపువృతయజుస్సామసంబంధినీ తే
మాలిన్యక్షాలనాంభః స్వయమజని హరేరుత్తరాంగే చ మూర్ధ్ని ।
సైవర్పాం రాఘవేంద్ర వ్రతిసమితిమణీఽనన్యసంపర్కభాజాం
ఓజిష్ఠే దక్షిణాంగే మృగమదమిలితోదారపాటీరసారః ॥ 30 ॥

నూనం వాక్యానురోధిప్రకరణమఖిలం సేయమిత్యక్తముచైః
ప్రాచాం వాచంయమేన ప్రకటితవిభవానంతవేదాంతవాచా ।
స్వామిన్నేతత్ప్రతీయః కథమివ కవయో రాఘవేంద్ర వ్రతీందో
యేన త్వద్వాక్యజాతం ప్రకరణనికరం తావదద్యానురుంధే ॥ 31 ॥

విఖ్యాతశ్రీసుధీంద్రవ్రతిసుతభవతా సాధుగీతే సుతర్కే సద్యః
ప్రత్యర్థిహృద్యే మునిమణిరచితే తాండవే యోజితార్థే ।
ప్రతాఖ్యాతప్రకాశః సమజని భువనే హంత చింతామణిస్త్వం
బూహి శ్రీరాఘవేంద్రవ్రతివిబుధమణే కస్త్వదన్యో వదాన్యః ॥ 33 ॥

ప్రోఢానేకప్రబంధప్రవచనరచనాలబ్ధవిస్రబ్ధకీర్తే-
స్తీ కిం న్యాయామృతస్యావివరణవిధినా రాఘవేంద్రాయశః స్యాత్ ।
యద్రాజ్యప్రచ్యవేనాఖిలభువనపతే రాఘవస్యేవ కీర్తిః
లబ్ధైవ ప్రత్యుతాలం గురుచరణకృతామోదనిర్వాహజన్యా ॥ 34 ॥

శ్రీగురుగుణస్తవనమ్

వాచా సంక్షిప్తయా యద్భహుచరితముపావర్ణయస్త్వం మురారే
కించ శ్రీరాఘవేంద్ర ప్రతిప రఘుపతేస్తేన నో విస్మయేఽహమ్ ।
కిం వాదు:సాధ్యమస్తి త్రిజగతి మహతామాత్మన: పాణిపద్మే
పశ్యామందో మరంద కిలఘటజనుషాచోలిరాకారి సింధు: ॥ ౩౫ ॥

మంత్రిశ్రీనీలకంఠాభిధమఖిమణినా భట్టతంత్రానుబంధే
గ్రంథే తావత్త్వదీయే కరిణి గుణవిదాఽరోపితేఽభ్యర్హణాయ ।
కీర్తిస్తే రాఘవేంద్ర ప్రతిసుమతిమణే నూనమన్యూనవేగా
దిఘ్నాగానారురుక్షు: స్వయమపి సహసాఽధావదష్టౌ దిగంతాన్ ॥ ౩౬ ॥

వ్యాసేన వ్యుప్తబీజ: శ్రుతిభువి భగవత్పాదలబ్ధాంకురశ్రీ:
ప్రత్యేర్షి పత్రభిన్నోఽజని జయమునినా సమ్యగుద్భిన్నశాఖ: ।
మౌనీశోవ్యాసరాజాదుదితకిసలయ: పుష్టితోఽయం జయీంద్రా-
దద్య శ్రీరాఘవేంద్రాద్విలసతి ఫలితో మధ్వసిద్ధాంతశాఖీ ॥ ౩౭ ॥

మాద్యదద్వైతవిద్యావద్గర్వనిర్వాపణక్షమ: ।
వాదీంద్రయతిరాట్ తేనే భక్త్యా గురుగుణస్తవమ్ ॥

(ఇతి శ్రీరాఘవేంద్రార్యోభయవంశాభిచంద్రమా:
వాదీంద్రయతిరాట్ తేనే భక్త్యా గురుగుణస్తవమ్)

॥ ఇతి శ్రీ వాదీంద్రతీర్థవిరచితం శ్రీగురుగుణస్తవనమ్ ॥